

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer matsref ha-‘avodah

Segalovits, Dov Ber ben Shalom ha-Leyi

Kenigsberg, 618 [1857/1858]

המדקה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11884](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11884)

הקדמה

אמר רבי שמעון בן הלפתא לא מצא הקב"ה בלי מחזיק ברכה לישראל אלא
השלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:
(משנה סוף סדר עשרות).

יסוד הַעבודה וְהַמִּצְוָה לְהַסֵּב אֶת ה' בְּרַחֲמֵינוּ וְיִזְכְּרֵנוּ כְּאִמּוֹר
וְהַסֵּב אֶת ה' אֶלְקֵינוּ בְּחִיבָה יְתִירָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה
שְׂמִימָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה וְהַסֵּב בְּלִמְדָה
לְבַד וְכָל נַפְשׁוֹ וְכָל מַאֲדוֹ בְּעִצּוֹר אֲהַבְתּוֹ וְקִדּוּשׁ שְׁמוֹ וְכְאִמּוֹר בְּכָל
חַיִּיב עָלָיו מִגּוֹפּוֹ אֲפִילוֹ נוֹטֵלִים אֶת כָּל מִמּוֹנֵנוּ וְהוּא נִשְׁאָר עָרוֹם וְרִיק
מִכָּל חַיִּיב לְמִסּוֹר אֶת אֲשֶׁר לוֹ צַעַד נַפְשׁוֹ לְקִדְשׁוֹ וְקִדּוּשׁ הַשֵּׁם, וְהַדָּבָר הַזֶּה
מִחַיִּיב לְקַבֵּל עָלָיו בְּכָל יוֹם צַעַת אֲשֶׁר יִקְרָא ק"ש בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה
וְלִיָּיר בְּנַפְשׁוֹ כְּאִילוֹ עֵתָה דִּנְיָן אֲחוֹתוֹ בְּכָל אֵלֶּה עַל קִדּוּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
וְהַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא וְהַתְּעוֹרְרוֹתָא דְלִתְתָא מִעוֹרָר הַתְּעוֹרְרוֹתָא דְלַעִילָא,
וּמִשְׁמִים יִשְׁתַּחֲוּ מַלְאָכִים לְסִיּעָה לֹא בְּכָל עֲבוֹדוֹתָיו לֵה' ז"ה, וְכְאִמּוֹר כִּי
מַלְאָכֵינוּ יֵצֵא לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרִכְיָךְ, וְיִדּוּעַ כִּי עַסְק הָאֲדָם מִכּוֹנֵה בְּשֵׁם
דְּרַךְ, וְר"ל כִּי יֵצֵא לְמַלְאָכִים הַשּׂוֹמְרִים אֲחוֹתוֹ וְהֵם שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים
הַמְּלִיִּים לְאָדָם לְשִׁמּוֹר אֲחוֹתוֹ בְּכָל עַסְקֵינוּ שִׁיְהִיו לְשֵׁם שְׁמִים וְכֹאשֶׁר שְׁנוֹ
חֲמִים וְכָל מַעֲשֵׂיךְ יִהְיוּ לְשֵׁם שְׁמִים, וְהוּא שֶׁאֵמַר דּוּד הַמַּע"ה עַל כְּפִים
יִשְׁאֹכֵךְ פֶּן תִּגּוֹף בְּאֶזְנֵי רַגְלֶךָ, וְר"ל כְּפִי"ם שְׁנֵי כְּפִין כ"ף פְּשׁוּטָה כ"ף
כְּפוּפָה וְכִדְרִשְׁתָּם בְּשֵׁם (ק"צ א'), פֶּן תִּגּוֹף בְּאֶזְנֵי רַגְלֶךָ הוּא הַיֵּצֵא"ר
הַנִּקְרָא בְּשֵׁם אֶזְנֵי וְקִדּוּעַ דְּרֵשֶׁת חז"ל, עַל שַׁח וּפְתֵן תְּדַרּוֹךְ וְעִנְיָן שַׁח
כְּמוֹ בְּשִׁיחַלָא קַמָּא (חֻלִּין ס"ז) שְׁפִי הַרְיוֹן, וְהֵם הַרְהוּרִין בִּישֵׁין דְּבִמּוֹחָא
דְּאִנְשָׁא אֲשֶׁר קוֹדֵם לְאִתָּם מִן הַכַּח אֵל הַפּוֹעֵל יִכּוֹנוּ בְּשֵׁם הַרְיוֹן כִּי לֹא
נֹדְעוּ עוֹד כְּעֲמִים בְּצֵטֶן הַמַּלְאָה, וְעִנְיָן פְּתֵן הוּא הַנִּחַשׁ הוּא הַיֵּצֵא"ר
תְּדַרּוֹךְ עָלָיו וְאִתָּה תִּמְשׁוֹל בּוֹ וְהוּא לֹא יִמְשׁוֹל בְּךָ, תְּרַמּוּם בְּהַגְלִיךְ אֶת כָּל
פְּטוּטֵי הַכְּפִירָה אֲשֶׁר יִכּוֹנוּ בְּשֵׁם כְּפִירָה כְּאִמּוֹר וְהֵנָּה כְּפִיר אֲרִיּוֹת שׂוֹאֵג
לְקַרְחָחוּ (שׁוֹפְטִים י"ד) גְּבִי מַעֲשֵׂה דְשִׁמְשֵׁן כְּאִשֶׁר חֲפֵץ לִיקַח אִשָּׁה מִבְּנוֹת
הַפְּלִשְׁתִּים הָעַרְלִים, וְכֵן תְּרַמּוּם הַתְּנִין הוּא זֶהמָא דְנִחְשָׁא קְדַמָּה אֲשֶׁר
נֹאמַר עָלָיו הַתְּנִים הַגְּדוֹל נִחַשׁ עַקְלָתוֹן, וְהַכָּל בְּעִצּוֹר כִּי בִי חֲשַׁק
וְאִפְלִטָהוּ, בְּגִין דְּעִזָּב אֶת כָּל חֲשַׁק עֵינֵינוּ הַעוֹס"ז וְדַבַּק בֵּה' בְּחֲשַׁק
נִפְלָא עַד שֶׁמֶסֶר נַפְשׁוֹ בְּעִצּוֹר קְדוּשַׁת שְׁמוֹ ית' לְכֵן אֲשַׁנְּבֵהוּ כִּי יִדַע שְׁמִי
הוּא שֵׁם הוֹי"ה ז"ה הַנּוֹכַח בְּחֲסָדוֹ כָּל דּוֹר וּפְוֵדָה מִנְּרָה כָּל נַפְשׁ קְדוּשָׁה,
בְּצַעַת

הקדמה

וצעת אשר יקראני אענהו כי עמו אנכי בצר' ואני מטער בצערן, אשביעו
 ואראו ביצועתי, ביצועתי דייקא, כי ישועת הצדיקים ישועה לה' היא
 שלא יחולל שמו הקדוש יתברך ויתעלה, והחילול הזה הוא ר"ל כאשר
 יתעוררו שגאה וקנאה בעמו, איש מרעהו יפרדו, ויעשו אגודות
 אגודות, ויתגודדו בחרצות וצרמחים להראות כי כחו גדול מכה הצירו,
 ויזרוק מרה בדרך אנשים אחרים אשר לא יתנהגו במנהגו, וישית
 בשמים פיו וידבר עתק באנשים קדושי עליון וחסידיו עולם, וכל
 אשר יראה במראה עיניו יצטייר לפניו כהר גבוה אף אס הוא
 כגרגיר חרדל, ולא יאמין לכל דבר עד אשר יראה בעיניו
 ובחושיו, וישפוך בזה על נדיבי עם אלקי אברהם, ולא יבין כי
 בנפשו הוא, ועושה פירוד בזה גם בין מלאכין קדישין אשר יבראו
 בכל יום ממונות אנשים מצני ישראל ומלכותא דרקייע כעין מלכותא
 דארעא, ואם עושה פירוד בעולם השפל בין העושים תורה ומצות, כן
 נעשה פירוד בעולם העליון בין המלאכים אשר נצרחו מהתורה והמצות
 ההם, ועל הדבר הזה נחרצה עירנו ושמש בית מקדשנו, הוא הפרעת
 הממחרת אשר אכלה ומדקה מאז חרצן הבית עד היום, שהי' בהם
 תורה ועבודה, ובכל זאת שלט בהם הם"א ותחב שגאת חנם בלצטון,
 ועל דנה קריתא דך החרצת, וביחא קדישא אתמסר בידי עממיה, ועד כען
 לא אתצני, ועמא ישראל הגלו גלותא בתר גלותא, לכן אחי ורעי אוהבי
 ה' ותורתו הקדושה הסירו הצגדים הנואים מעליכם אשר הלבישכם
 הם"א, וזרק טינח בלצטם לשנוא איש את רעהו, התאושו והתחזקו
 והיו לאנשים, זכרו את ה' תנו לבכם לחורתו הקדושה והטהורה, וראו
 עד כמה הזכירה על אהבת רעים, וכבר אמרו חז"ל ואהבת לרעך
 כמוך זה כלל גדול בתורה, והוא"י יתד שהכל תלוי בו, וכבר נאמר לא
 תשנא את אחיך בלצטך, הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא
 וגו' ואהבת לרעך כמוך אני ה', רצונו אני ה' הרוחה ללב, וממני לא
 יפלא כל דבר, ואלה הם מ"ע ול"ת אשר כל אדם מישראל חייב בהם
 בכל רגע, והוא הסולם המונב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי
 אלקים עולים ויורדים בו, רצונו שגם מלאכי מרום יזכו לעלייה וח"ו
 להיפוך לירידה בגלל הדבר הזה כאשר נאמר לעיל, הוא הסולם אשר
 ראה יעקב אבינו עליו השלום המחבר השמים והארץ הם המלאכים
 והאדם, ואשר בזכותו זכה כי כל הצניח אתעבדו לאצנח חדא ואמר
 כל אחד עלי יניח הצדיק הזה את ראשו, וכל אשר קרה לאבות למוד
 הוא לצנים, שכולם יתחברו ויתדבקו דא לדא ולא יהי' ח"ו פירוד
 לבנות, כאשר לא היה הפסק בין האנשים הנ"ל אחרי אשר נהוו לאבן
 אחד

אחד, וכאשר התחזרו שליבות הסולם לקניס הארוכים אשר נחקעו
 זו והיו לגוף אחד לעלות זו מארץ לשמים, כן החיזור והדיבוק אשר
 בין ישראל הוא סולם לעלות זו למדריגה עילאה לאתר טמיר וכסי,
 והדבר הזה ידוע בספרים הקדושים, לכן רחימי דנפשאי עושו גושו חושו
 והתחזרו דא לדא בלצביכס, ומה מתקו דברי הנדיק צעל תיקוני שצת
 בהקדמתו המלאה יראת ה', ואמר, אמנם הם כי לא להזכיר כסילות
 ואולת ושטות כזה ולעשות בישראל עם י"ץ שתי אגודות שהלא כל ימינו
 אנו נועקים אתה אחד ושמוך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ כו'
 ע"כ כשעושה פירוד למטה בין אחדות ישראל גדול עונו כו' כמזואר
 באורך בספרי המקובלים נ"ע, אוי ואזוי כמה ראוי לנוח ככרוכיא
 ולשפוך כמים נפשנו לפני בוראנו ית"ש שיעשה כולם אגודה אחת לעשות
 רצונו בלבב שלם עכ"ל, ומי הוא אשר ישמע דברים כאלה ולבבו לא ימס
 כמים על הפרץ אשר פרץ בנו הם"א ועשה אותנו לשתי כתות, חסידים,
 ומנגדים, הראשונים ילעגו מהשניים והשניים מהראשונים, ובין כה
 ובין כה נשאר שניהם לחרפה וקלסם, ואוי לנו מיום הדין אוי לנו
 מיום התוכחה, ומה נעשה לחילול שמו הגדול והקדוש באמור עלינו
 עם ה' אלה ומארגו ינחו וזה את זה ישנאו, וכל דרכי איש ישר צעיניו,
 ואת דרך חזירו יצוה, החסידים יצו את המנגדים ויאמרו עליהם כי
 הם בני לא אמון צם ומידותיהם נשחתות, אוי לנו לשצרינו, זכרו נא
 ושימו על לב איך תצו בני הצרה יצחק ויעקב, איך תצו את אחיכם,
 הלא שבזיון הוא לכם כי אחיכם הם, ואב אחד לכולנו, ודעו כי האיש
 אשר אין בו אמונה רשע הוא, ואיך תקראו לזרע אבותינו הקדושים
 צם רשעים חלילה, לכן שובו מדרכיכם, אהבו גם את המנגדים קרבו
 אותם והיו לעם אחד והורו אותם את אשר לא הבינו, וגלו למו את
 הדרך האמת האור הבהיר, אור זך ומנוחח, ולכל בני ישראל יהי'
 אור במושבותם, ואתם המנגדים, עד מתי תהי' המכשלה הזאת תחת
 ידכם להתרחק מאת אחיכם הנשי שלומכם, ולהלעיג מהם ומחדושי
 אורייתא אשר חדשו הקדושים והטהורים ומסיפורי מעשיות אשר יספרו
 מהם אנשים כאמנים בעדותם אשר צעיניהם ראו ובאזניהם שמעו,
 והם מסורים מפה אל פה, ומפני אמונתם נקצעו צדפוס להפינס בישראל
 למען ידעו דור אחרון הנפלאות אשר עשו אלה הקדושים, וכי חשידי
 ישראל להעיד עדות שקר ח"ו, תלילה, תלילה, הם מלהזכיר, לכן
 האיש הירא וחרד לדבר ה' יאמין בלבב תמים לכל הנסים והמופתים
 הנפלאות אשר ספרו לנו ונגלו לנו משנחי הצע"ט זנוק"ל אשר זכה
 לגילוי אליהו ז"ל וכל מדותיו הקדושות היו מנויות ושקולות, נרופות
 וברורות כנודע, וידע אמרם ז"ל כי כל החולק על רבו כחולק ח"ו על

השכינה

יעשו
 היא
 אשר
 ודות
 ירו,
 שית
 וכל
 הוא
 יניו
 כי
 דאו
 תא
 כן
 צות
 עת
 הם
 יין,
 גען
 הצי
 בם
 קו
 או
 גך
 לא
 וא
 לא
 ס
 כי
 י
 ר
 ס
 ר
 ד
 ד
 י

השכינה, ונאמר את ה' חלקיך תירא לרבות תלמידי חכמים, וצפרט
 לעיר וקדיש כמוהו, כנודע כל עניניו משבחיו האמתיים, וכל הנאמר
 עליו לאו מלתא דברכתא אתאמר עלוהי, אמנם כולסון זוטרתו הוו לגבי,
 וכל הנפלאות אשר ישתומם עליו קוראם יתלה בחסרון חכמתו וידיעתו
 ולא באילנא קדישא הדין, אשר מלאכי מעלה התאוו לתורתו וחליהו ז"ל
 בא אליו לשמוע תורה מפיו וכל זכריו נעשו על ידיהם כנודע, וכאשר
 יעמיק הרבה ימצא כי גם חידושי תורה אשר חדשו קדישי עליונים אלה
 אשר נראים רחוקים לכל קלרי עין מפשט הפסוק או הגמ', הם עפ"י
 הרמז והסוד עומק פשוטו של המקרא והמאמר, ובלב תמים יראה כי כל
 דברי תורה הנאמרים בלקוטי מהר"ן ומגיד" דבריו" ליעקב" וגאולת
 ישראל ושאר הספרים הקדושים הידועים הנם קדושים וטהורים וצוערים
 בגחלי אש צעזודת השם צ"ה, ואל יתלה ח"ו בוקי סריקא כ"ח צעלמו
 אשר נשמתו עוד אינה טהורה לזכות לקבל הדברים האלו, וצוודחי אס
 זכה הבחין כי מכל דבריהם אתמטך צינורא קדישא להרוק שפע לכל
 עלמין, וזכותם ניפוק מגו גלותא, כידוע בזוהר הקדוש כי אך לעקבי
 דמשיחא התיחדו הדברים הנסתרים לאתגליא ולא בזמני קדמאי כמה
 דבתיב זסי' לעת ערב יהיה אור כי בזמנא דחשוכא צריכינ אנשיא לנהורא
 יתירא [וכמו שמינו דדורות האחרונים גילו מה דלא אתגלו לדורות
 קדמאי וכמ"ס הרח"ו בשער הקדושה (חלק ג' שער ששי) והנה גליתי
 לך סוד עמוק כולל עניני המרכבה אשר לא זכו הדורות הקדמונים
 אליהו בו' עכ"ל], והם הם הדברים אשר חדשו לנו הקדושים האלה על
 כל פרט ופרט ומנהג ומנהג ממנהגי ישראל הקדושים אשר שרשם
 למטה וסעיפיהון לעילא לעילא כידוע, וזכו לרוח"ק וגילו לנו מסתורין
 דאתכסיאו עד יומא הדין, ולכן גם השיחות חולין של ת"ח צריכינ
 לימוד וחס רזין עילאין אשר הליטו במעשיות גשמיות, למען יוכלו
 לראות את קרני הסוד דרך המסוה, ולגלאה עמיקתא בארחא
 דמסימנות, ולמידע יקר' דקוב"ה, ולא ילעג ח"ו עליהם, פניכווה בגחלתן
 ובאמור צוה"ק על חילין דמחשבין סיפורי דאורייתא לסיפורין ריקנין
 דאתעקר שרשוהי מעלמא דאתי, וכל בעל נפש יבין כי איש קדוש
 וטהור כמחברן לא סת שיחת חולין מימיו ולא יספר סיפורי מעשיות
 המפורסמות לנו בכדי, ולא יבטל אפילו שעה אחת בסיפורן אי לאו
 דאתגזיאו בהון תו"ע, והרואה ספורי מעשיות למחר"ן זנוק"ל ויקראם
 מזד חיזוניותם לא יבין דאתגזו בהון מידי, אבל אחרי אשר ישים נגד
 עיניו קדושת האיש האלקי זה אשר סיפר אותן אז ידע כי צוודחי בעלם
 ועמיר בהון רזין קדישין ואז יהי לו הדבר הזה לעד אמת על קדושתן,
 והוכחה

והוכחה ברורה שאין להשיב עלי' שאינם ח"ו נבדים מלב, ונאמרו ונכתבו
 למגנא, כי כל הדבר היותר רחוק משכל הגשמי הוא יותר קרוב לשכל
 האלקי, וכעין ספורי מעשיות הרחוקים משכל הגשמי אשר שנו לנו בדרין
 קדמאי, גם לא יתפלא אם ירצו אנשי שלומינו לקבל את פני רצם, וידע
 כי אלה מסעי בני ישראל לא למגנא אינון, ויסעו מקהלתה ויחנו בהר
 שפר אילין אינון שפירי דאורייתא ועבודה דיחזון גביהון, ויסעו מהר
 שפר ויחנו בהרדה בדחילו ורחימו כמה דכתיב שמעו דבר ד' החרדים
 אל דברו, וכמה גדול ענין ההתדבקות אל הנדיקים הקדושים כמ"ש
 הכתוב הולך את חכמים יחכם וכדאיתא במדרש מזילין תיק הספר עם
 הספר ותיק התפילין עם התפילין הואיל שזכה לידבק בספר כו', כן הוא
 מי שנדבק בנדיק זוכה להיות כמוהו, אתה מונח בלוט ע"י שהי' נדבק
 מתחלה באברהם נתעשר וכו', ד"א הולך את חכמים יחכם זה יהושע
 שנדבק במשה כו', וכן מינו בצנדי חנניא מישאל ועזריא שנכלו הצגדים
 משריפת אש הכזשן בעבור שנדבקו בנדיקים, ואם צגדים שאין להם
 חיות שנדבקו בנדיקים ניכלו ק"ו צן צנו של ק"ו האדם שנדבק בנדיק ולומד
 ממעשיו ועבודותיו לה' ית' וית' על אחת כמה וכמה, ראה כמה רב כח
 הדבר הזה, וא"כ אין להתפלא על אנשי שלומינו בהשליכם כל עסקם
 מנגד עיניהם ורצים לקבל פני רצם ולשמוע תורתם ולראות פניהם
 ועבודתם, אמנם יש להתפלא עליכם המנגדים, כי לא תעשו כן, הלא
 תורה אחת לכולנו ומצאנו אחד נשאוב מים חיים לנסך על מזבח ה' הוא
 העבודה הקדושה אשר נשארה לנו במקום הקרנות זו תפילה, ואיפוא
 נמצא התלהבות יתירה מאלה אשר ראו את רצם הקדוש עטוף במלאך
 ה' נצחות ומתנפלים לפני ה' באימה יתירה ורחימו, וילמדו גם הם
 להטיב דרכיהם בקדוש, לדעת איך לעבוד את ה' אלקינו בלפני שלם,
 בדברים שצניס למקום, וגם בדברים שצניס לחצריהם, להרחיק כל
 שנאה, ולאחיב איש את רעהו כמוהו, ובכל זאת הלימוד הזה, עוד
 צריך להתעוררות רב, ולהודיע כי לא טוב עשו אחינו צ"י שנתחלקו לשני
 כתות ויתרחקו זה מזה יום יום, אבל ראוי כי יהיו לאיש אחד כל
 ישראל חברים, ולב אחד לאניהם שבשמים, לכן יען אשר הקרה
 ה' לפנינו מקרה טהור את הספר היקר הזה אשר מצאנו אותו
 בכתובת יד קדש משני גדולי הדור נ"ע שהתווכחו זה עם זה, וכל
 כוונתם היתה לשם שמים, והיינו יראים פן יאזדו הפנינים היקרים
 האלה מתוך עדתנו, כי זה כשנעים ושמים שנה שנכתבו, לכן
 התעוררנו לחצרים יחד והיו לספר אחד, והוצאנו אותו לאור עולם
 ולהראות צפומי את הדרך הקדוש כי טוב הוא, וכי עבודותיו
 מיוסדים וצנוים על יס התלמי הפוסקים הקדושים וכל עניניו
 ומנהגיו

וצפרט
 הכחמר
 ו לגבי'
 ידיעתו
 יסו ז"ל
 וכאשר
 ח אלה
 עפ"י
 כי כל
 גאולת
 יערים
 בענמו
 וי אס
 לכל
 עקבי
 כמה
 הורח
 זרות
 ליתי
 וגים
 על
 דשם
 ורין
 ירין
 וכלו
 יחא
 לתן
 זגין
 דוש
 יות
 לאו
 אס
 גר
 לס
 י,

הקדמה

ומנהגיו שחולים על דברי הזוה"ק וכתבי הקודש מהאר"י זוק"ל
ויתר המקובלים הקדושים כ"ע, וכל כוונתינו להראות את העבודה
הקדושה אשר נהגו בה עדת החסידים שהיא לרופה ומזוקקת שצעתים
ומאירה כשמש צהרים, לאור באור החיים, ולכן קראנוהו בשם
מצרף העבודה כי כשמו כן הוא לנרף הדברים הרופים
ולהראות צריפותם לעין כל ולהודיע לכל כי
העבודה הזאת היא העבודה המיוסדת על אדני אמת ונדק דברי חז"ל
הקדושים:

וה' לצלות קדוש ישראל יחד ויחד את האהל להיות אחד,
וכלנו כהי' כאיש אחד חברים, יקבץ פזרינו, יאסוף נדחינו,
אל הר קדשנו, ובית תפארתנו ירום עוז קרנו ככבוד צמחה כן
רוממות כבודו נח יראנו,

אמן

